

RREGULLORE
PËR VEPRIMTARINË VALUTORE

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Baza ligjore dhe qëllimi

1.1 Baza ligjore e kësaj rregulloreje është ligji nr.8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe ligji nr.8365, datë 02.7.1998 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë".

1.2 Qëllimi i kësaj rregulloreje është vendosja e rregullave lidhur me veprimet në llogarinë kapitale dhe në llogarinë korente midis rezidentëve dhe jorezidentëve, nga brenda-jashtë dhe nga jashtë-brenda territorit të Republikës së Shqipërisë.

Neni 2

Përcaktime

Për qëllime të zbatimit të kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm nënkuptojnë:

a- Rezident:

- individin, në rast se është shtetas shqiptar dhe ka një vendbanim të qëndrueshëm në territorin e Republikës së Shqipërisë, sipas kuptimit të nenit 12 të Kodit Civil;

- diplomatin dhe punonjësën shqiptar të caktuar me punë nga Shteti shqiptar, si dhe familjarët e tij, në ambasada, në konsullata ose në organizma ndërkombëtarë jashtë shtetit, jo të përfshira në aktivitet ekonomik ose tregtar;

- individin, që, në mënyrë të vazhdueshme ose me ndërprerje, qëndron në Republikën e Shqipërisë për më tepër se 183 ditë brenda një viti kalendarik;

- personin fizik dhe juridik që ka selinë e vet të përhershme në Republikën e Shqipërisë;

- shtetasin e huaj, i cili disponon lejeqëndrimi në Republikën e Shqipërisë, lëshuar sipas ligjit nr.8492, datë 27.5.1999 "Për të huajt";

-individin, që ndodhet jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë për arsye pune, studimi, trajtimi mjekësor ose për arsye të tjera të ngjashme, pavarësisht nga kohëzgjatja dhe që është i regjistruar në Republikën e Shqipërisë.

b-Seli e përhershme:

Selinë e përcaktuar në aktin e themelimit ose të krijimit të personit juridik, në përputhje me ligjin përkatës. Konsiderohet seli e përhershme edhe selia e degës, e filialit ose e zyrës së përfaqësisë së personit juridik.

c- Jorezident:

Të gjithë personat (individë, person fizik apo juridik) që nuk përfshihen në përcaktimin e termit rezident të shprehur në këtë rregullore.

d- Mjet pagese në valutë:

Çdo instrument monetar në formën e kartëmonedhës ose të monedhës metalike, të çekut, të kambialit, të premtimpagesës, të letërkreditit dhe të urdhrave ose të instrumenteve të tjera të pagesës në valutë dhe që paguhen në valutë.

e-Valutë:

Mjetet financiare në formën e kartëmonedhave, të monedhave metalike të huaja, të cilat kanë kurs ligjor dhe mjetet financiare në formën e llogarive dhe të depozitave në monedhë të huaj, në institucionet financiare të vendit dhe të huaja, të cilat mund të transferohen me anë të mjeteve të pagesës, për pagesat në valutë.

f- Monedhë e konvertueshme:

Monedhën lirisht të tregtueshme me një monedhë tjetër në tregun ndërkombëtar.

g- Kurs këmbimi:

Çmimin relativ të një monedhe të shprehur në njësi të një monedhe tjetër, referuar një date të caktuar.

h-Veprim këmbimi valutor:

Këmbimin, blerjen ose shitjen e valutave në cash dhe nëpërmjet llogarisë personale ose të të tretëve. Shlyerja e kredisë financiare në monedhë të ndryshme nga ajo me të cilën është akorduar ose pranuar, vetëm nëse kjo nuk ka rezultuar nga marrëveshja me shkrim e palëve.

i- Tregu i këmbimeve valutore:

Tregun ku kryhen veprimet e këmbimit valutor.

j- Ar dhe metale të çmuara:

Arin dhe metalet e çmuara të standardizuara.

Arin dhe metalet e çmuara të pastandardizuara.

k- Standardizim i arit dhe i metaleve të çmuara:

Formën unike të arit ose të metaleve të çmuara, të pranuar për t'u këmbyer në tregun ndërkombëtar të arit.

l- Metale të çmuara:

Platini.

ll- Licencë për të kryer veprimtari të këmbimit valutor:

Aktin administrativ të lëshuar nga Banka e Shqipërisë, që jep të drejtën e ushtrimit të veprimtarisë së këmbimeve valutore.

m- Kontratë:

Veprimin juridik me anë të të cilit një ose disa palë krijojnë, ndryshojnë ose shuajnë një marrëdhënie juridike. Palët në kontratë përcaktojnë lirisht përmbajtjen e saj, brenda kufijve të vendosur nga legjislacioni në fuqi.

n- Detyrim monetar:

Detyrimin për të paguar një shumë parash, që shlyhet me vleftën e vet nominale, përveç kur rezulton ndryshe nga ligji ose nga kontrata.

o- Subjektet e licencuara:

Të gjitha subjektet e licencuara nga Banka e Shqipërisë për kryerjen e veprimtarive të përcaktuara në këtë rregullore.

p- Operatorët e tregut të këmbimeve valutore:

Bankën e Shqipërisë dhe subjektet e licencuara nga Banka e Shqipërisë.

KREU II VEPRIMET VALUTORE

Neni 3

Llojet e veprimeve valutore

3.1. Veprimet valutore kryhen nëpërmjet transaksioneve që përfshihen në:

a. llogarinë kapitale;

b. llogarinë korente.

3.2. Rezidentët dhe jorezidentët mund të këmbajnë valutën në monedhën kombëtare dhe anasjelltas, si dhe një lloj valute në një lloj tjetër valute nëpërmjet operatorëve të tregut të këmbimeve valutore.

Neni 4

Veprimet në llogarinë kapitale

4.1. Veprimet në llogarinë kapitale janë të gjitha transaksionet që kryhen ndërmjet rezidentëve dhe jorezidentëve dhe regjistrohen në llogarinë e kapitalit të bilancit të pagesave. Këto janë:

a) investime direkte;

b) transaksione në letra me vlerë;

c) transaksione të kreditit;

d) transaksione të depozitave;

e) transaksione të sigurimit dhe të risigurimit, kur lejohet nga legjislacioni shqiptar.

4.1.1. Investime direkte

Në investimet direkte përfshihen:

a) krijimi ose zgjerimi i një shoqërie, që zotërohet plotësisht nga investuesi, krijimi i një filiali

ose dege, ose blerja e një shoqërie ekzistuese, që kalon në pronësi të plotë të investuesit;

b) pjesëmarrja në një shoqëri të re ose ekzistuese, nëse investuesi zotëron ose ka në pronësi mbi 10 për qind pjesëmarrje në kapitalin bazë të shoqërisë ose mbi 10 për qind të të drejtave të votës;

c) kredia financiare me maturim 5 vjet ose më shumë, me qëllim vendosjen e lidhjeve ekonomike afatgjata, sipas gërmave a dhe b të këtij paragrafi;

d) përdorimi i fitimit nga një investim ekzistues në të njëjtin investim (riinvestimi i fitimit).

e) investimi në aktive të qëndrueshme të trupëzuara për qëllime tregtare ose banimi.

4.1.2. Transaksione në letra me vlerë

Për të plotësuar kërkesat e kësaj rregulloreje:

4.1.2.1. Letrat me vlerë janë të gjitha instrumentet financiare të pronësisë dhe instrumentet financiare të normave të interesit.

4.1.2.2. Transaksionet në letra me vlerë janë të gjitha transaksionet e emetimit, e investimit, e listimit të letrave me vlerë, që tregojnë fillimin e tregtimit të letrave me vlerë të subjekteve të huaja në Republikën e Shqipërisë ose të letrave me vlerë të subjekteve vendase jashtë vendit. Të tilla të konsiderohen :

a) emetimi dhe listimi i letrave me vlerë të subjekteve vendase jashtë Republikës së Shqipërisë;

b) investimi nga rezidentët në letra me vlerë jashtë Republikës së Shqipërisë;

c) emetimi dhe listimi i letrave me vlerë të subjekteve të huaja në Republikën e Shqipërisë;

d) investimi nga jorezidentët në letra me vlerë të subjekteve vendase në Republikën e Shqipërisë.

4.1.3. Transaksione të kreditit

4.1.3. Transaksionet e kreditit konsistojnë në përfundimin e një kontrate kredie ose të një kontrate huaje, me objekt paranë.

Kontratat e kredisë ose të huasë mund të jenë në formën e:

a) kredive tregtare që përfaqësojnë kreditë që lidhen me tregtinë ndërkombëtare dhe me ofrimin e shërbimeve ndërkombëtare, ku njëra prej palëve është rezidente;

b) huave familjare që përfaqësojnë huatë ndërmjet personave, që kanë lidhje trashëgimie ligjore, ku njëra prej palëve është jorezidente;

c) kredive financiare, që përfaqësojnë kreditë, përveç atyre të përcaktuara tek paragrafi 4.1.1.c. Kreditë financiare përfshijnë edhe kreditë për blerjen e pasurive të patundshme dhe qiranë financiare.

4.1.4. Transaksione të depozitave

Transaksionet e depozitave janë transaksionet e kryera në bazën e një kontrate, që përfshin hapjen e një llogarie rrjedhëse ose të një llogarie depozite nga një bankë rezidente në një bankë jorezidente ose anasjelltas.

4.1.5. Transaksione të sigurimit

Transaksionet e sigurimit janë transaksionet e kryera mbi bazën e një kontrate sigurimi ndërmjet një jorezidenti dhe një rezidenti dhe anasjelltas, që rezultojnë në:

a- transferimin e kapitalit nga një jorezident (siguruesi) tek një rezident (përfituesi);

b- transferimin e kapitalit nga një rezident (siguruesi) tek një jorezident (përfituesi), sipas përcaktimit të bërë nga legjislacioni shqiptar.

4.2. Në kuptim të këtij neni, veprime në llogarinë kapitale janë gjithashtu, transaksionet e tjetërsimit të një investimi mbi baza ligjore.

Neni 5

Veprimet në llogarinë korente

5.1. Veprime në llogari korente janë të gjitha transaksionet që kryhen ndërmjet rezidentëve dhe jorezidentëve dhe regjistrohen në llogarinë korente të bilancit të pagesave.

5.2. Pagesat dhe transferimet për transaksionet në llogarinë korente përfshijnë:

a) të gjitha pagesat, që rrjedhin nga tregtia ndërkombëtare, veçanërisht:

- pagesat për blerje me qëllim rishitjeje dhe përgjithësisht çdo pagesë për veprim shkëmbimi të lidhur me një veprim tjetër shkëmbimi;

- çdo pagesë për kryerjen e shërbimeve në fushën industriale, të ndërtimit, të shfrytëzimit të

minierave, të transportit, të sigurimit, të magazinimit, të shfaqjeve publike, të reklamës, të konsulencës, të botimit dhe të shtypshkrimit joartizanal;

- pagesat për çdo operacion bankar dhe këmbimi;

- pagesat për të gjitha operacionet e ndërmjetësimit;

b) pagesat e kryegjësë dhe të interesave të kredisë, që u ka ardhur afati i shlyerjes;

c) transferimet e njëanshme të kapitalit, të cilat përfshijnë:

c.1. Transfertat personale të aktiveve, të cilat janë transfertat e aktiveve nga/në Republikën e Shqipërisë nga titulli i një kredie familjare, dhurate, prike, trashëgimie, shlyerja e një borxhi nga një emigrant në vendin e tij të lindjes, transferimi i aktiveve të një emigranti në një vend të huaj për zbatimin e një vendimi gjykatë, të ardhurat nga lojrat e fatit dhe kursimet e personave të punësuar në Republikën e Shqipërisë, të cilët nuk janë rezidentë.

c.2. Transfertat fizike të aktiveve, të cilat janë transportimi në cash i monedhës vendase ose të huaj dhe i letrave me vlerë nga dhe në Republikën e Shqipërisë (sipas udhëzimit nr.1 të kësaj rregulloreje).

Subjektet e licencuara kryejnë transferime të njëanshme të kapitalit për llogari të rezidentëve dhe të jorezidentëve, pas plotësimit të dokumentacionit, që vërteton qëllimin e veprimit, të përcaktuar nga vetë subjekti;

d) transfertat e përcaktuara në udhëzimin 2, pjesë e kësaj rregulloreje.

KREU III TRANSFERIMI I KAPITALIT

Neni 6

Kriteret për transferimin e kapitalit

6.1. Transferimi i kapitalit nga jashtë-brenda territorit të Republikës së Shqipërisë nga rezidentët dhe jorezidentët kryhet pa kufizim.

6.2. Transferimi i kapitalit nga brenda-jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, për llogari të vetë subjekteve të licencuara nga Banka e Shqipërisë, bëhet me vendim të organeve përkatëse të tyre.

6.3. Subjektet e licencuara kryejnë transferimin e kapitalit nga brenda-jashtë Republikës së Shqipërisë, për llogari të klientëve të tyre pas plotësimit të dokumentacionit të përcaktuar si më poshtë, si dhe dokumenteve të tjera shtesë që subjektet mund ta shikojnë të arsyeshme:

6.3.1. Për personat fizikë dhe juridikë:

a) kërkesa ku shpjegohen arsyet për të cilat kërkohet transferimi i kapitalit, burimi i krijimit të këtij kapitali, shuma e kapitalit, që kërkohet të transferohet jashtë Shqipërisë dhe adresa ku do të transferohet;

b) dokumenti i subjektit të huaj, që shpjegon këtë transferim (në rast se ka të tilla);

c) vendimi i organit vendimmarrës të subjektit për kryerjen e transferimit të kapitalit;

d) vendimi i regjistrimit në gjykatë;

e) vërtetim nga zyra e tatim-taksave se ka shlyer të gjitha detyrimet ndaj shtetit.

6.3.2. Për individët:

a) kërkesa ku shpjegohen arsyet, për të cilat kërkohet transferimi i kapitalit, shuma e kapitalit që kërkohet të transferohet jashtë Shqipërisë dhe adresa ku do të transferohet,

b) deklaratë mbi burimin e krijimit të kapitali që kërkohet të transferohet.

6.4. Për raste të veçanta të parashikuara në këtë paragraf, transferimi i kapitalit nga brenda-jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, nga subjektet e licencuara kryhet pas plotësimit të dokumentacionit të përcaktuar për secilin rast:

a) Kur kapitali i hyrë në Shqipëri, i transferuar nëpërmjet një banke të huaj, për qëllime investimi, nuk është përdorur, transferimi kryhet me paraqitjen në bankë të vendimit të organit vendimmarrës të subjektit për ndërprerjen e investimit dhe me kusht që banka të vërtetojë mospërdorimin e shumës së kapitalit të derdhur për këtë qëllim;

b) Transferimi i kapitalit brenda shumës së kapitalit të regjistruar në Shqipëri dhe të ardhurave të siguruar nga investimi i kësaj shume, të vërtetuara me dokumentacionin përkatës (ligji nr.7764, datë 2.11.1993 "Për investimet e huaja"). Si dokumentacion shoqërues shtesë në këtë rast, shërben

vërtetimi i lëshuar nga organet tatimore, i cili tregon shumën e kapitalit të investuar, fitimin e realizuar (pasi të jenë shlyer të gjitha detyrimet tatimore), si dhe një vendim i organit vendimmarrës të subjektit, ku theksohet ndarja dhe përdorimi i fitimit;

c) Transaksionet e depozitave ndërbankare, që kryhen në bazë të një kontrate, që përfshin veprimet në një llogari rrjedhëse ose në një llogari depozite ndërmjet një banke rezidente të licencuar dhe një banke jorezidente ose anasjelltas, ndërmjet një banke rezidente dhe një institucioni financiar jorezident.

d) Kreditë tregtare me afat maturimi deri në një vit, që lidhen direkt me tregtinë ndërkombëtare dhe me ofrimin e shërbimeve në këmbimet ndërkombëtare. Si dokumentacion shoqërues është vetë kontrata e kredisë;

e) Transferim i valutës, që buron nga depozitat e një jorezidenti, si dhe të ardhurat që rrjedhin prej tyre. Në raste të tilla, si dokumentacion shoqërues shërben dokumenti i bankës, që vërteton shumën që transferohet.

f) Transferim i valutës prej një emigranti shqiptar në momentin e largimit nga Republika e Shqipërisë. Në këtë rast, i interesuari paraqet në bankë një nga dokumentet e mëposhtme:

- dokumentin e nënshtetësisë së huaj apo lejen e qëndrimit të tij, të lëshuar nga organet përkatëse të shtetit të huaj ku ai qëndron;

- një dokument tjetër ligjor, të lëshuar nga organet zyrtare të shtetit të huaj, që vërteton rezidencën e tij në atë shtet;

- dokumentin ose vizën, lëshuar nga autoritetet përfaqësuese të shtetit të huaj, i cili vërteton qëndrimin e përhershëm të tij në atë shtet.

g) Transferimi i të ardhurave të siguruara nga pasuria apo nga investimet e një emigranti shqiptar që jeton jashtë Shqipërisë. I interesuari paraqet në bankë një nga dokumentet e parashikuara në pikën f, si dhe një deklaratë personale për (ose kur është e mundur dokumentin që vërteton) burimin e të ardhurave që kërkohet të transferohen.

h) Transferim kapitali brenda shumës së kapitalit dhe të ardhurave që rezultojnë nga shitjet, nga likuidimi i pjesshëm ose nga likuidimi i plotë i një investimi. Si dokumentacion shoqërues shtesë, në këtë rast, do të shërbejë akti i shitjes ose akti i likuidimit nga gjykata dhe vërtetimi i shlyerjes së detyrimeve tatimore.

Neni 7

Transaksionet të pagesave me jashtë

7.1. Transaksionet e pagesave me jashtë kryhen prej subjekteve të licencuara.

7.2. Çdo individ, ka të drejtë të transferojë lirisht nga brenda-jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, ekuivalenten në çdo monedhë tjetër të shumës deri në 3.5 milionë lekë, sipas kursit të ditës dhe brenda afatit kohor të një viti kalendarik. Transferimi, deri në këtë kufi, mund të kryhet njëherazi ose pjesërisht. Për të kryer transferimin, klienti duhet të plotësojë:

- a) kërkesën për transferimin e shumës, duke specifikuar qëllimin e veprimit;

- b) deklaratën personale që ka respektuar kufirin e përcaktuar në paragrafin 7.2 të kësaj rregulloreje.

7.3. Për transfertat tregtare dhe jotregtare në valutë, dokumentacioni që duhet të plotësohet është përcaktuar në udhëzimet 1 dhe 2 të kësaj rregulloreje.

7.4. Për transaksionet e pagesave me jashtë në Republikën e Shqipërisë, zbatohen rregullat dhe marrëveshjet ndërkombëtare të njohura, marrëveshjet ndërbankare dypalëshe e shumëpalëshe, si dhe zakoni bankar.

KREU IV

INVESTIMET DHE LLOGARITË E JOREZIDENTËVE

Neni 8

Investimet në letrat me vlerë

Jorezidentët mund të blejnë ose të shesin letra me vlerë në Republikën e Shqipërisë dhe të ushtrojnë të drejtat, që rrjedhin prej kësaj vetëm nëpërmjet një banke ose institucioni financiar të

autorizuar, ruajtës, sipas një kontrate të përfunduar në lidhje me shërbime ruajtjeje, që lidhet me letrat me vlerë.

Neni 9

Llogaritë e jorezidentëve

Jorezidentët mund të hapin pa kufizim llogari në monedhë të huaj ose në monedhën vendase, në një bankë ose degë të bankës së huaj, të licencuar nga Banka e Shqipërisë.

KREU V

DETYRIMI PËR RAPORTIM

Neni 10

Operatorët e tregut të këmbimeve valutore, në zbatim të nenit 65 të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë", raportojnë pranë Bankës së Shqipërisë sipas udhëzimit "Për raportimin e veprimeve të këmbimeve valutore" miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

KREU VI

LËVIZJET FIZIKE TË VALUTËS, TË ARIT DHE TË METALEVE TË ÇMUARA

Neni 11

Lëvizjet fizike të valutës në pikat doganore

11.1. Rezidentët lejohet të nxjerrin jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë shumën e valutës në cash dhe në çeqe udhëtarësh deri në kundërvlerën e 3.5 milionë lekëve. Për shumat mbi 1 milionë lekë çdo rezident është i detyruar të deklarojë lidhur me origjinën e parave që kërkon të transferojë.

11.2. Jorezidentët dhe qytetarët e huaj (rezidentët) që vizitojnë përkohësisht Republikën e Shqipërisë, mund të nxjerrin jashtë saj valutë në cash dhe në çeqe udhëtarësh deri në shumën e deklaruar kur kanë hyrë, e cila justifikohet me paraqitjen e deklaratës të plotësuar në hyrje dhe me dokumentet përkatëse në qoftë se ka shtesa.

11.3. Tregtarët, si persona fizikë ose juridikë shqiptarë, lejohet të nxjerrin jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë për çdo kalim, në pikat doganore, shumat në cash ose në çeqe udhëtarësh, deri në kundërvlerën e 3.5 milionë lekëve në çdo monedhë të huaj. Krahas deklaramit të shumës, tregtari duhet t'i paraqesë autoriteteve doganore certifikatën e regjistrimit në organin tatimor.

Neni 12

Lëvizjet fizike të arit dhe të metaleve të çmuara në pikat doganore

12.1. Rezidentët dhe jorezidentët kanë të drejtë të transferojnë nga brenda-jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, arin dhe metalet e çmuara të standardizuara vetëm nëpërmjet subjekteve të licencuara nga Banka e Shqipërisë, sipas përcaktimit të bërë në aneksin e licencës së akorduar nga Banka e Shqipërisë. Dokumentacioni që duhet të plotësohet përcaktohet nga vetë subjekti i licencuar nga Banka e Shqipërisë, i cili kryen shërbimin.

12.2. Rezidentët dhe jorezidentët kanë të drejtë të transferojnë nga brenda-jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, arin dhe metalet e çmuara të pastandardizuara nga pikat doganore, vetëm pas plotësimit të deklaratës lidhur me burim(originën) e tij, qëllimin e transferimit, sasinë që kërkohet të transferohet, kthimin ose jo të metaleve të çmuara dhe për formën e kthimit.

Ky dokumentacion nuk paraqitet për bizhuteritë e përdorimit personal.

12.3. Bankat dhe degët e bankave të huaja, kanë të drejtë të kryejnë transaksione me arin dhe me metalet e çmuara vetëm pas licencimit të tyre nga Banka e Shqipërisë për këtë aktivitet. Transaksionet e hyrjes dhe të daljes së arit dhe të metaleve të çmuara trajtohen dhe realizohen njëllëj si dhe për valutat.

KREU VII DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 13

Paraqitja e dokumentacionit dhe detyrimet e subjekteve

13.1. Dokumentacioni, i kërkuar në këtë rregullore dhe në udhëzimet pjesë përbërëse të saj, paraqitet tek subjekti i licencuar në origjinal dhe vërtetimi i tij bëhet nga vetë subjekti i licencuar, i cili do të bëjë fotokopjen nga origjinali, duke vënë një vulë të posaçme (datë) mbi secilën nga fletët e fotokopjuara, që i jep vlefshmërinë e duhur dokumentit. Përveç sa më sipër, për aktin e zhdoganimit vulolet edhe origjinali.

13.2. Rezidentët dhe jorezidentët, që kryejnë një operacion valutë në tregun e këmbimeve valutore, përgjigjen për vërtetësinë e të gjithë dokumentacionit të paraqitur.

13.3. Subjektet e licencuara janë të detyruara të plotësojnë dhe të ruajnë të gjithë dokumentacionin e parashikuar në këtë rregullore dhe në udhëzimet pjesë përbërëse të saj.

13.4. Banka e Shqipërisë vendos masa ndëshkimore e penalitete, sipas kreut VI të ligjit nr. 8365, datë 2.7.1998 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë", kur subjektet e licencuara nuk veprojnë në përputhje me këtë rregullore dhe me udhëzimet pjesë përbërëse të saj.

Neni 14

14.1. Pjesë përbërëse e kësaj rregulloreje janë :

- Udhëzimi nr.1 "Mbi transfertat për veprimet tregtare në valutë".

- Udhëzimi nr.2 "Mbi transfertat e veprimeve jotregtare në valutë".

14.2. Kjo rregullore u miratua nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë me vendimin nr.64, datë 30.7.2003 dhe hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

14.3. Rregullorja "Mbi veprimtarinë valutore" dhe udhëzimet e saj, të miratuara me vendimin nr.12, datë 21.2.2001 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, shfuqizohen.

KRYETARI
Shkëlqim Cani

UDHËZIMI 1 MBI TRANSFERTAT PËR VEPRIMET TREGTARE NË VALUTË

1. Transfertat për veprimet tregtare për mallrat

Transfertat për veprimet tregtare për mallrat, nga brenda-jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, nga i njëjti subjekt gjatë një dite pune nga personat fizikë, juridikë, të kryhen kundrejt paraqitjes së dokumenteve të mëposhtme:

1.1. Kur pagesa kryhet paradhënie ose para mbërritjes së mallit në Republikën e Shqipërisë:

a) kërkesa për kryerjen e veprimit, ku jepet përshkrimi i natyrës dhe i qëllimit për të cilin kryhet, nënshkruar nga vetë kërkuuesi. Po në këtë kërkesë, subjekti të deklarojë se dokumentacioni i paraqitur nuk është përdorur më parë për të justifikuar kryerjen e transfertave të tjera;

b) fatura pro-forma dhe kontrata ku përcaktohet dhe forma e pagesës;

c) akti i zhdoganimit të mallit :

c.1. Në rastet e pagesës së pjesshme të shumës totale, në përputhje me kushtet e kontratës, afati maksimal i paraqitjes së aktit të zhdoganimit të mallit të paguar është deri në tre muaj pas kryerjes së pagesës. Me kalimin e këtij afati nuk do të kryhet pagesa e rradhës për këtë mall deri në paraqitjen e aktit të zhdoganimit të mallit të paguar.

c.2. Në rastet e transfertave të pjesshme, kur operohet me magazinë doganore, sipas Kodit Doganor, pagesa e rradhës do të kryhet vetëm pas paraqitjes së aktit të zhdoganimit të mallit, për atë pjesë të zhdoganuar të tij, që ka qenë nën regjimin e magazinimit doganor.

Afati maksimal i paraqitjes së këtij dokumenti është 12 muaj nga data e importimit. Pranohet një shtyrje, për 12 muaj të tjerë, në rast se një gjë e tillë është pranuar nga organet që e kanë në kompetencë sipas Kodit Doganor. Pas këtij afati, pagesa e rradhës nuk do të kryhet deri në paraqitjen e aktit të zhdoganimit.

c.3. Në rastin e likuidimit të menjëhershëm të shumës së kontratës afati maksimal i paraqitjes së aktit të zhdoganimit të mallit të paguar është deri në tre muaj pas kryerjes së pagesës. Përjashtim bëjnë rastet kur afati i lëvrimit të mallit ose i kryerjes së shërbimit është përcaktuar ndryshe në kontratë, por jo më shumë se 12 muaj.

1.2. Kur pagesa kryhet pas mbërritjes së mallit në Republikën e Shqipërisë:

a) kërkesa si në pikën 1.1., gërma a;

b) akti i zhdoganimit të mallit.

1.3. Për transfertat në tregun e mallrave, që kalojnë transit në Republikën e Shqipërisë, zbatohen kërkesat e ligjit nr.8449, datë 27.1.1999 "Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë".

1.4. Në rastin kur blerja dhe shitja e mallit realizohet nëpërmjet dy shteteve të ndryshme nga Shqipëria dhe malli nuk hyn në Shqipëri, por vetëm pagesa e mallit realizohet nëpërmjet Shqipërisë, transferata kryhet duke u bazuar në dokumentacionin e përcaktuar në pikën 1.1 të këtij udhëzimi. Kërkesa e pikës 1.1 gërma c, plotësohet me aktin e zhdoganimit të mallit të njërit prej këtyre shteteve.

2. Transfertat për veprimet tregtare për shërbimet

2.1. Për veprimet e transfertave tregtare, në çdo rast shërbimi, sipas specifikimeve të bëra në nenin 5.2 të rregullores "Për veprimtarinë valutore", subjektet e licencuara kërkojnë nga klientët e tyre paraqitjen e dokumentacionit të mëposhtëm, sipas specifikave të secilit klient:

a) kërkesa sipas pikës 1.1., gërma a;

b) fatura përkatëse e subjektit ose një dokument, i cili vërteton qëllimin për të cilin kërkohet kryerja e transfertës;

c) kontrata ose marrëveshja përkatëse.

UDHËZIMI 2

MBI TRANSFERTAT E VEPRIMEVE JOTREGTARE NË VALUTË

1. Në transfertat e veprimeve jotregtare përfshihen:

a) studime dhe kontrolle të kryera nga shoqëri të huaja;

b) kurse, konferenca dhe konkurse jashtë vendit;

c) studime, specializime dhe trajnime jashtë vendit;

d) shërbime shëndetësore dhe mjeksore jashtë vendit;

e) ekspertiza teknike, komisione për planifikimin dhe kontrollin, që kanë lidhje me ndërtimet, me zbatimin e projekteve dhe me planifikime të tjera;

f) përpunimi elektronik i të dhënave;

g) planifikimi teknik dhe administrativ;

h) qira të filmave dhe të programeve televizive dhe pagesat për të drejtën e autorit;

i) shpenzime korente të degëve dhe të zyrave të përfaqësimit të shoqërive dhe të bankave, si qiratë, shpenzimet operative etj., misionet diplomatike shqiptare dhe të huaja, misionet tregtare, forcat paqeruajtëse, programet e këmbimit kulturor dhe të nxitjes së turizmit;

j) patentat dhe të drejtat e autorit, pagat dhe rrogat e zakonshme, shpenzimet e natyrës joperiodike të jorezidentëve;

k) qira financiare të pajisjeve operative dhe të makinerive;

l) qira financiare afatshkurtra (deri 1 vit);

m) shlyerja e huave;

n) pensione;

o) pagesa për anëtarësi;

p) asistencë e dërguar organizatave fetare;

q) transaksione me organizatat ndërkombëtare;

r) qira të ndryshme në favor të emigrantëve dhe të jorezidentëve;

s) shpenzime jetese familjare, në përputhje me nenin 5, pikat b dhe c.

2. Në transfertat e veprimeve jotregtare përfshihen edhe të gjitha transfertat e tjera, të ngjashme me

ato të përcaktuara në pikën 1 të këtij udhëzimi.

3. Me qëllim kryerjen e transfertave të përcaktuara në këtë udhëzim, subjektet e licencuara kërkojnë nga klientët e tyre paraqitjen e dokumentacionit të mëposhtëm:

- a) kërkesën sipas pikës 1.1. gërma a të udhëzimit nr. 1;
- b) vërtetimin (në rast se është e mundur), nga një organ kompetent, që justifikon qëllimin e veprimit sipas këtij udhëzimi;
- c) vërtetimin nga organet tatimore për shlyerjen e detyrimeve tatimore për personat fizikë dhe juridikë.

RREGULLORE

PËR LICENCIMIN E ZYRAVE TË KËMBIMIT VALUTOR

Zyra e këmbimit valutor është një nga operatorët e tregut të këmbimeve valutore, e cila për llogari të saj blen dhe shet valutë dhe çeqe udhëtarësh.

Licencimi i zyrës së këmbimit valutor bëhet nga Banka e Shqipërisë sipas kërkesave të përcaktuara në këtë rregullore.

I. Kërkesa të përgjithshme

1. Për subjektet, që kërkojnë të kryejnë veprimtarinë e këmbimeve valutore, shuma minimale e kapitalit fillestar të kërkuar, të regjistruar (në gjykatë) dhe të paguar si kontribut në para, është 2.500.000 lekë. Subjektet duhet të depozitojnë shumën e kapitalit minimal prej 2.500.000 lekësh ose ekuivalenten e saj në çdo monedhë tjetër, llogaritur me kursin e bankës në ditën e depozitimit, në një llogari të bllokuar, pranë një banke ose dege banke të huaj në Republikën e Shqipërisë, që zhbllokohet vetëm me marrjen e licencës së zyrës së këmbimit valutor nga Banka e Shqipërisë. Në rast të refuzimit të dhënies së licencës, Banka e Shqipërisë lëshon një dokument për zhbllokimin e llogarisë përkatëse.

2. Subjektet e interesuara paraqesin në Bankën e Shqipërisë dokumentacionin e mëposhtëm:

a) Kërkesën për licencimin e zyrës së këmbimeve valutore, personat që do të ushtrojnë këtë aktivitet, kualifikimin e tyre dhe adresën e saktë të zyrës ose të zyrave të këmbimit valutor, në rastet kur veprimtaria e këmbimeve valutore do të kryhet në disa degë të saj; kualifikimin e administratorit të shoqërisë (dokumentin që vërteton se të paktën ka përfunduar shkollën e mesme).

b) vendimin e gjykatës për regjistrimin si person juridik, statutin, si dhe aktin e themelimit të shoqërisë tregtare, ku të jetë regjistruar veprimtaria e këmbimeve valutore.

Në rast se shoqëria ka ndryshime në personin juridik që nga regjistrimi fillestar, të paraqiten dokumentet, që vërtetojnë ndryshimet e bëra.

c) Certifikatën e regjistrimit në organin tatimor të rrethit, për vitin ushtrimor, për kryerjen e veprimtarisë së këmbimeve valutore.

d) Vërtetimet nga gjykata, prokuroria e rrethit dhe Ministria e Drejtësisë se personi ose personat, që do të ushtrojnë veprimtarinë e këmbimeve valutore nuk kanë kryer ndonjë vepër penale ose nuk janë në gjykim ose ndjekje penale.

e) Dokumentin, që vërteton pronësinë ose marrjen me qira të lokalit, ku do të kryhet veprimtaria e këmbimeve valutore.

f) Deklaratën noteriale të subjektit, se nuk ka detyrime ndaj bankave, ndaj degëve të bankave të huaja dhe ndaj institucioneve të tjera kredithënëse.

g) Vërtetimin, nga një bankë ose degë banke e huaj, se subjekti ka llogari rrjedhëse në valutë dhe në lekë, pranë saj.

h) Vërtetimin nga një bankë ose degë banke e huaj se subjekti ka depozituar në një llogari, të marrë si garanci, shumën minimale të kapitalit të kërkuar sipas pikës 1 të këtij udhëzimi.

i) Dy fotografi për çdo punonjës të caktuar për kryerjen e veprimtarisë së këmbimeve valutore.

k) deklaratën noteriale të shoqërisë, se dokumentacioni i paraqitur është i vërtetë.

3. Dokumentacioni të jetë në origjinal ose në kopje të noteruar dhe në gjuhën shqipe, si për vendasit dhe për të huajt.

4. Dokumentacioni i plotë të dorëzohet, në zarf të mbyllur ose të postohet në adresën e mëposhtme:

Banka e Shqipërisë
Departamenti i Mbikëqyrjes
Sektori i Licencimit dhe Rregullimeve Bankare
Sheshi "Skënderbej" Nr.1
Tiranë.

II. Verifikimi i dokumentacionit dhe afatet

1. Banka e Shqipërisë organizon verifikimin e dokumentacionit të paraqitur dhe nëse ai nuk është i plotë dhe nuk përmbush kërkesat e këtij udhëzimi, njofton kërkuesit brenda 15 ditëve pas paraqitjes së tij. Po brenda këtij afati, Banka e Shqipërisë, nëse e gjykon të nevojshme, ka të drejtë të kërkojë informacion shtesë.

2. Mangësitë në dokumentacionin e paraqitur të mënjanojnë brenda 30 ditëve pas marrjes së njoftimit nga Banka e Shqipërisë. Në qoftë se dokumentacioni nuk plotësohet pas kalimit të këtij afati, Banka e Shqipërisë refuzon dhënien e licencës.

3. Pas verifikimit të dokumentacionit, Banka e Shqipërisë inspekton ambientet ku është caktuar të zhvillohet veprimtaria e këmbimeve valutore. Nëse kushtet teknike janë të përshtatshme për kryerjen normale të veprimtarisë së këmbimeve valutore, merret vendimi përfundimtar për dhënien ose jo të licencës. Për vlerësimin e kushteve teknike të zyrës së këmbimeve valutore në inspektim merr pjesë një specialist i Sektorit të Sigurimit të Bankës së Shqipërisë.

4. Banka e Shqipërisë jep ose refuzon licencën për zyrë të këmbimeve valutore, brenda 30 ditëve kalendarike pas paraqitjes së dokumentacionit të plotë.

5. Banka e Shqipërisë së bashku me licencën jep edhe kartën e identifikimit për çdo kambist të licencuar që do të punojë në zyrën e këmbimit valutor.

6. Banka e Shqipërisë, brenda tre ditëve pune pas marrjes së vendimit nga administratorët e Bankës së Shqipërisë, i dorëzon licencën kërkuesit ose njofton me shkrim për refuzimin e kërkesës për licencë. Në rast refuzimi të kërkesës, kërkuesi ka të drejtë ankimimi tek Guvernatori i Bankës së Shqipërisë.

7. Licencimi jepet i pakufizuar në kohë dhe nuk është i transferueshëm.

8. Brenda datës 31 mars të çdo viti, zyrat e këmbimeve valutore, paraqesin në Bankën e Shqipërisë, dokumentet e përcaktuara në pikën I.2. b, në rast se ka ndryshime dhe I.2.c.

9. Brenda 15 ditëve pune pas paraqitjes së dokumentacionit sipas pikës 8, Banka e Shqipërisë, bën njoftimin për vlefshmërinë ose jo të licencës së dhënë për vitin në vazhdim. Nëse dokumentet e kërkuar sipas pikës 8, më sipër, nuk janë dorëzuar në Bankën e Shqipërisë brenda datës 31 mars të çdo viti, licenca e dhënë zyrës së këmbimit valutor bëhet e pavlefshme dhe Banka e Shqipërisë njofton revokimin e saj.

III. Detyrimet e zyrës së këmbimeve valutore

1. Zyra e këmbimeve valutore duhet të fillojë veprimtarinë e saj brenda 30 ditëve kalendarike nga marrja e licencës.

2. Të gjithë punonjësit, që kanë kontakt të vazhdueshëm me klientët, duhet të mbajnë në vend të dukshëm kartën e tyre të identifikimit. Ndryshimet e personelit të zyrës së këmbimeve valutore, i njoftohen Bankës së Shqipërisë brenda 15 ditëve pune për pajisjen e tyre me kartë identifikimi. Për personat e larguar dorëzohet karta e identifikimit.

3. Të njoftojë menjëherë Bankën e Shqipërisë për ndryshimin e adresës së zyrës së këmbimeve valutore të licencuar.

4. Të afishojë në vend të dukshëm kursin ditor të këmbimeve valutore, në blerje dhe në shitje për çdo valutë.

5. Për çdo këmbim valutor, të lëshohet dokumenti i veprimit të kryer dhe të mbahet një kopje e tij.

6. Të raportojë çdo ditë në Bankën e Shqipërisë, për veprimet e këmbimeve valutore të kryera, sipas udhëzimit 4 të kësaj rregulloreje.

7. Të organizojë kontabilitetin në përputhje me ligjin nr.7661, datë 19.1.1993 "Për kontabilitetin".

IV. Revokimi i licencës

Përveç rasteve të shkeljes së kësaj rregulloreje, Banka e Shqipërisë ka të drejtën e revokimit të licencës edhe kur:

1. provohet se një prej dokumenteve kryesore të paraqitura për marrjen e licencës është fals;
2. zyra e këmbimeve valutore ose e ka ndërprerë veprimtarinë për një periudhë më të gjatë se 30 ditë kalendarike, pa njoftuar më parë me shkrim, Bankën e Shqipërisë;
3. gjatë kryerjes së veprimtarisë, konstatohen sjellje të pandershme ose mashtrime;
4. vërtetohen shkelje në mbajtjen e kontabilitetit.

Brenda 7 ditëve nga marrja e njoftimit për revokimin e licencës nga administratorët e Bankës së Shqipërisë, zyra e këmbimeve valutore, të dorëzojë dokumentin e licencës në Bankën e Shqipërisë.

V. Komisionet

Pagesa paraprake për marrjen e licencës është 2500 lekë.

Pagesa për kartën e identifikimit, për çdo person të autorizuar për kryerjen e veprimtarisë së këmbimeve valutore është 500 lekë.

Këto pagesa kryhen në Bankën e Shqipërisë.

VI. Dispozita e fundit

Kjo rregullore u miratua nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë me vendimin nr.65, datë 30.7.2003 dhe hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë.

KRYETARI
Shkëlqim Cani